

Svätý hieromučeník Jozafát, polocký arcibiskup

Jozafát Kuncevič pochádzal z pravoslávnej rodiny. Narodil sa v roku 1580, a to vo Volodymyre (Włodzimierz) na dnešnej západnej Ukrajine, ktorá bola v tom čase súčasťou Poľsko-litovského štátu. Vo Vilniuse prišiel ako chlapec do styku s veriacimi a duchovnými východného obradu, ktorí boli zjednotení s Rímom. Toto zjednotenie sa uskutočnilo v rokoch 1595 – 1596 dohodou v Ríme a jej prijatím na synode v Breste. Ján sa rozhodol pridať k zjednoteným.

Pod vplyvom jezuitov vstúpil roku 1604 do rehole svätého Bazila Veľkého vo Vilniuse. Tam prijal rehoľné meno Jozafát. Po začlenení sa do rehoľného života a po doplnení teologického štúdia bol roku 1609 vysvätený za kňaza. Vo veľkej obľube mal byzantskú liturgiu a Ježišovu modlitbu. Venoval sa aj apoštolátu mimo kláštora. Bol veľmi dobrým kazateľom. Jeho homílie boli také presvedčivé, že mu zjednotení dali prezývku „bič na rozkolníkov“ a pravoslávni zas „dušechvat“.

Jozafátove schopnosti upútali pozornosť vyšších cirkevných predstavených. Kyjevský metropolita Velamin Ruckyj ho vymenoval za koadjútora vekom pokročilého polockého arcibiskupa a v novembri 1617 ho vysvätili za biskupa. Keď starý arcibiskup o rok neskôr zomrel, Jozafát sa stal jeho nástupcom.

Jozafát bol arcipastierom a zároveň misionárom, apoštolom zjednotenia pravoslávnych s Rímom. Ako arcipastier sa usiloval predovšetkým pozdvihnúť úroveň svojich duchovných. Osobitný dôraz kládol na dôstojné slávenie bohoslužieb a solídne vyučovanie kresťanskej náuky. Na pomoc k vyučovaniu zostavil katechizmus.

Zvlášť ťažký bol Jozafátov apoštolát zjednotenia. Na jednej strane to boli poľskí duchovní, ktorí odmietali byzantský obrad zjednotených a chceli ho nahradiť latinským obradom. Na druhej strane to bola nenávisť, ktorú pociťovali pravoslávni voči „papistom“. Od roku 1620 začali pravoslávni s pomocou Kozákov systematický boj proti zjednoteniu s Rímom. V polockom arcibiskupstve viedol protirímsku propagandu istý Melecij Smotrickij. Podarilo sa mu pobúriť proti arcibiskupovi ľudí najmä vo Vitebsku. Keď tam Jozafát prišiel, ľudia ho prepadli v jeho biskupskom dome, zbili ho, dobodali oštepami a nakoniec dorazili veľkou sekerou. Jeho telo hodili do rieky Dviny. Stalo sa tak 12. novembra 1623.

(Pozostatky sv. Jozafáta Kunceviča sa nachádzajú v chráme sv. Petra v Ríme.)

O niekoľko dní voda vyplavila arcibiskupovo telo. Veriaci ho pochovali najprv v Polocku a neskôr v Biale. Aby ich uchránili pre Rusmi, v roku 1916 rakúski vojaci previezli jeho telesné pozostatky do Viedne. V roku 1949 už putovali do Ríma, kde sú dnes uložené v Chráme svätého Petra pod oltárom svätého Bazila Veľkého. Polockého arcibiskupa a mučeníka Jozafáta ako prvého príslušníka východnej

katolíckej cirkvi vyhlásil za blahoslaveného v roku 1643 pápež Urban VIII. a za svätého Pius IX. v roku 1867. Pápež Pius XI. pripomenul trojsté výročie mučeníckej smrti svätého Jozafáta v roku 1923 osobitnou encyklikou.

Svätý Jozafát Kuncevič sa stal mučeníkom pri apoštolskej práci za zjednotenie pravoslávnych s Rímom. Boh čoskoro oslávil svojho mučeníka zázrakmi. Ešte počas vystavenia jeho tela vo Vitebsku naraz utíchli všetky vášne a vrahovia ľutovali svoj zločin. Z rany na hlave tiekla mučeníkovi krv aj za ukrutného mrazu. Verný ctiteľ umučeného Peter Dankovský, ktorý bol úplne slepý, sa dal priviesť k mŕtvole, a keď sa dotkol Jozafátovho rúcha, vrátil sa mu zrak.

<https://svetkrestanstva.postoj.sk/18734/prvy-oficialne-uznany-vychodny-katolicky-svaetec>

Myšlienky svätého nášho otca Jána Zlatoústeho

Kým sme ovcami, víťazíme, a aj keď nás obklopuje nespočítateľné množstvo vlkov, premôžeme ich. Ak sa však staneme vlkmi, prehráme, lebo nám bude chýbať pomoc pastiera. On totiž nepasie vlkov, ale ovce. V takom prípade ťa opustí a odíde, lebo mu nedovolíš, aby ukázal svoju silu.

Čo hovorí, je asi toto: Neplašte sa, keď vás posielam medzi vlkov a žiadam od vás, aby ste boli ako ovce a ako holubice. Mohol som urobiť aj opačne, poslať vás, chránených od akéhokolvek zla, a nevydať vás ako ovce vlkom, ale urobiť vás hroznejšími od levov. Lenže treba, aby to bolo takto. Vás to robí slávnejšími a hlása to moju moc.

To povedal aj Pavlovi: „*Stačí ti moja milosť, lebo moja sila sa dokonale prejavuje v slabosti.*“ To som vám teda ja tak určil.

Keď totiž hovorí: „*Posielam vás ako ovce,*“ naznačuje toto: Preto neklesajte na duchu, veď vás poznám a viem, že takto vás nepremôže nik.

Ale aby urobili niečo aj zo seba, aby sa nezdalo, že všetko pochádza z milosti, a aby si nemysleli, že si nezaslúžili odmenu, potom hovorí: „*Buďte teda opatrní ako hady a jednoduchí ako holubice.*“ Ale aký význam má naša opatrnosť, povedia, v toľkých nebezpečenstvách? Ako budeme môcť byť opatrní, keď nami zmieta toľko vln? Aj keby bola ovca obdarená hocijakou opatrnosťou, čo zmôže, keď je medzi vlkmi, a vlkov je tak veľa? A keby bola holubica akokoľvek jednoduchá, čo jej to pomôže, keď na ňu útočí toľko jastrabov? V ríši tých nerozumných iste nič, vám to však pomôže veľa.

Ale pozrime sa, akú opatrnosť tu vyžaduje. Hovorí: „*Hadiu.*“ Ako sa on vzdáva všetkého a nevzpiera sa veľmi, aj keď má prísť o telo, aby si zachránil hlavu, tak aj ty, hovorí, vzdaj sa okrem viery všetkého: peňazí, tela, ba aj samej duše. Lebo viera je hlava a koreň. Ak si ju zachrániš, aj keď všetko stratíš, neskôr všetko získaš v hojnejšej miere späť. Preto neprikázal, že máme byť iba jednoduchí alebo iba opatrní, ale obe tieto veci spojil, aby boli naozaj čnosťou. Vzal opatrnosť hada, aby si sa nedal smrteľne zraniť, a jednoduchosť holubice, aby si sa nepomstil na tých, čo ti ubližujú, a odvetou sa nezbavoval tých, čo ti stroja úklady. Lebo opatrnosť neosoží nič, ak chýba toto. A nech si nik nemyslí, že tieto prikázania nemožno splniť. Ved' on pozná lepšie ako všetci ostatní povahu vecí. Vie, že zúrivosť sa nekrotí zúrivosťou, ale miernosťou.

(Z Homílií svätého biskupa Jána Zlatoústeho na Evanjelium podľa Matúša)

Chceš si uctiť Kristovo telo? Neopovrhuj ním, keď je nahý. Ani ho tu neuctievaj hodvábnymi rúchami, kým si ho nevšímaš vonku, kde trpí zimou a nahotou. Lebo ten, ktorý povedal: „*Toto je moje telo,*“ a slovom potvrdil skutočnosť, ten istý povedal: „*Videli ste, že som hladný, a nenakrmili ste ma*“ a: „*Čokoľvek ste neurobili jednému z týchto najmenších, ani mne ste to neurobili.*“ Tamto telo určite nepotrebuje šaty, ale čistú dušu, toto potrebuje veľkú opateru.

Učme sa teda rozmýšľať a ctíť si Krista, ako si on praje. Lebo tomu, koho uctievajú, je milšia tá úcta, ktorú si on žiada, a nie ako my myslíme. Aj Peter si myslel, že si ho ctí, keď mu nechcel dovoliť, aby mu umyl nohy. Lenže to, čo chcel, nebola úcta, ale niečo celkom iné. Tak mu aj ty preukáž takú úctu, akú prikazuje zákonom, že rozdáš svoje bohatstvo chudobným. **Ved' Boh nepotrebuje zlaté nádoby, lež zlaté duše.**

Ale toto nehovorím, akoby som zakazoval odovzdávať také dary, ale žiadam, aby sa popri nich a ešte pred nimi rozdávala almužna. Lebo prijíma aj tie, ale ešte radšej túto. Z tých má totiž úžitok iba ten, kto obetuje, ale tu aj ten, kto dostáva. Tam sa zdá, že dar je príležitosťou ukázať sa, tu je iba almužnou a láskavosťou.

Ved' čo je z toho, ak je Kristov stôl obťažovaný zlatými pohármi, a on sám hynie od hladu? Najprv nakrm hladného, až potom z toho, čo vystane, ozdob jeho oltár. Dávaš robiť zlatý kalich, a pohár vody nepodáš? A načo je dobré prestierať oltár plachtami pretkávanými zlatom, a jemu nepodať ani najpotrebnejšiu prikrývku? Čo z toho? Lebo povedz mi: Keby

si videl niekoho, kto nemá potrebný pokrm, a nechal by si ho tak, ale stôl by si prestrel zlatom, bol by ti vd'ačný, alebo by sa skôr rozhorčil?! A čo keby si ho videl oblečeného v roztrhaných šatách a skrehnutého zimou, a ty by si šaty nechal bokom, ale dal by si mu postaviť zlaté stĺpy a povedal by si mu, že to robíš na jeho slávu? Nemyslel by si, že sa mu posmievaš a krajne ho urážaš?

Aj to si premietni na Krista, keď chodí ako tulák a pocestný okolo a nemá sa kde uchýliť, ale ty ho nevpustiš do domu, pričom mu vyzdobuješ podlahu, steny a hlavice na stĺpoch; vešiaš lampy na strieborné reťaze, a jeho spútaného v žalári ani vidieť nechceš. Ale toto nehovorím, akoby som zakazoval tieto ozdoby, ale aby sa pri tomto aj o iné staralo; ba priam vyzývam, aby sa toto robilo pred všetkým ostatným. Lebo nik nebude nikdy obvinený z toho, že tamto nerobil, ale tí, čo zanedbávajú toto, majú pripravené peklo, kde ich čaká neuhasiteľný oheň a muky so zlými duchmi. A preto keď ozdobuješ chrám, neopovrhuj trpiacim bratom, lebo tento chrám je cennejší ako tamten.

(Z Homílií svätého biskupa Jána Zlatoústeho na Evanjelium podľa Matúša)

Pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk

Hrozia veľké vlny a prudké víchrice. Ale nebojíme sa, že utonieme, lebo stojíme na skale. Nech besnie more, skalu rozrušiť nemôže. Nech sa vzdúvajú vlny, Ježišovu loď nemôžu potopiť. Čoho sa, prosím, bojíme? Smrti? „*Pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk.*“ Vyhnanstva? Povedz mi! „*Pánova je zem i všetko, čo ju naplňa.*“ Alebo zhabania majetku? „*Nič sme si na svet nepriniesli a je isté, že si nič nemôžeme ani odnieť.*“ Pohrdam hrozbami tohto sveta a smejem sa jeho dobrotám. Chudoby sa nebojím a po bohatstve netúžim; zo smrti nemám strach a žiť sa mi nežiada, iba ak pre váš ošoh. Preto myslím na prítomnosť a prosím vás: **Majte dôveru.**

Nepočuješ, ako hovorí Pán: „*Kde sú dvaja alebo traja zhromaždení v mojom mene, tam som ja medzi nimi*“? A kde je toľký ľud zviazaný putami lásky, tam by nebol on? Mám jeho záruku: budem sa spoliehať na vlastné sily? Mám jeho Písmo: ono je moja palica, ono je moja istota, ono je môj pokojný prístav. Aj keby sa rútil celý svet, mám doklad, čítam jeho list a on je moja hradba, on je moja ochrana. Aký list? „*Ja som s vami po všetky dni až do skončenia sveta.*“

Kristus je so mnou, koho sa mám báť? Aj keby sa proti mne vzbúrili vlny či more alebo aj zúrivosť mocnárov – to všetko mi pripadá slabšie ako pavučina. A keby ma nezdržiavala láska k vám, nedbal by som odísť hoci aj dnes inam. Ved' stále hovorím: „*Pane, nech sa stane tvoja vôľa.*“ Nech nerobím to ani ono, ale čo ty chceš. To je moja veža, to je moja nepohnutelná skala, to je moja spoľahlivá palica. Ak chce niečo Boh, nech sa to stane. Ak chce, aby som zostal tu, vd'ačne to prijímam. Kdekoľvek ma bude chcieť mať, budem mu vzdávať vd'aky.

A tak kde som ja, tam ste aj vy; a kde ste vy, tam som zasa ja. Sme jedno telo. Ani telo od hlavy, ani hlavu od tela nemožno oddeliť. Miestom sme vzdialení, ale láska nás spája. Ani smrť nás nebude môcť odlúčiť. Lebo aj keď moje telo zomrie, duša bude žiť a bude pamätať na svoj ľud.

Vy ste moji spoluobčania, vy ste moji otcovia, moji bratia, moje deti, moje údy, moje telo, vy ste moje svetlo, ba milší ste mi ako toto svetlo. Veď čo mi dá nejaký ten lúč v porovnaní s vašou láskou? Zo svetelného lúča mám niečo v tomto živote, ale vaša láska mi vije veniec pre budúci.

(Z Homílií svätého biskupa Jána Zlatoústeho)

<https://doverujem-a-verim.blogspot.com/2018/09/svaty-jan-zlatousty.html>

Farské oznamy

Sväté liturgie – ako zvyčajne cez týždeň o 17.30 a v nedeľu o 10.00. Cez týždeň spovedám pred a po svätej liturgii a v nedeľu po svätej liturgii. Keďže na svätej liturgii môže byť aktuálne iba 6 ľudí zapisujte sa prosím do online tabuľky. Ak už nie je voľné miesto v nedeľu, prídte aspoň cez týždeň, aby ste mohli byť účastný Eucharistie. Hneď po svätých liturgiách stále podávam Eucharistiю aj tým, ktorý neboli fyzicky prítomný.

Sviatok Sv. Jána Zlatoústeho a voľnica – v piatok 13.11. slávime sviatok tohto nášho východného svätca. V tento deň je aj voľnica.

Uvedenie Bohorodičky do chrámu – v sobotu 21.11. budeme sláviť tento sviatok. Po svätej liturgii bude modlitba nad deťmi a myrovanie. Ak by sa nezmenili podmienky účasti na svätých liturgiách, budem vysielat' online túto liturgiu z kostola svätej Heleny.

Filipovka – pôst pred narodením Ježiša Krista začína 15.11. v nedeľu. Jej názov sa odvodzuje od sviatku svätého apoštola Filipa, ktorého sviatok je deň predtým. Usmernenia na filipovku sú také isté podľa rady hierarchov ako bežne cez rok. To, ale neznamená, že si každý nemôže pridať navyše vo svojej pôstnej aktivite.

Cesta pôstom – od nedele 15.11. dostanete ponuku milé deti a drahí rodičia na spoločné prežívanie pôstu pred vianocami. Úlohy budú zadávané cez farský mail a našu webovú stránku. Všetko potrebné Vám bude zaslané.

Milodary do zvončeka - uvedomujeme si spolu s farskou radou, že mnohí nemôžete prísť do cerkvi v tomto pandemickom čase a prispieť tak na chod farnosti. Vašu finančnú pomoc veľmi potrebujeme. V mene svojom i celej farskej rady Vás prosíme o Vaše príspevky. Môžete prispieť osobne na fare alebo priamo na farský účet: SK06 1111 0000 0010 5170 0001. Už teraz nech Pán štedro odmení Vašu službu evanjeliu i spoločenstvu tu v Trnave.

Prihlasovanie na prijatie tajomstiev svätej spovede a Eucharistie – zatiaľ sa nahlásili štyri deti. So stretnutiami by sme začali od šiesteho decembra. Spôsob ako bude prebiehať katechéza ešte doplním.

Plnomocné odpustky - apoštolská penitenciária s osobitným poverením pápeža Františka ustanovila, že tohto roku úplné odpustky pre tých, ktorí navštívia cintorín a pomodlia sa za zosnulých, ktoré bežne platia len pre dni od 1. do 8. novembra, môžu byť presunuté aj na ďalšie dni, až do konca novembra. Tieto dni si veriaci môžu ľubovoľne vybrať pričom nemusia súvisle nasledovať za sebou.

Trnavská novéna – od 13.11. začína tradičná novéna k úcte Božej matky Trnavskej. Sväté omše budú vysielané ako zvyčajne cez Tv Lux o 18:00 každý večer do 21.11.

Dišpenz - majú veriaci naďalej udelený od povinnej účasti na nedeľných a sviatočných verejných bohoslužbách. Netreba však zabudnúť, že povinnosť iným spôsobom zasvätiť nedeľu a prikázaný sviatok zostáva. Preto je ponúkané veriacim možnosť sledovať priame prenosy bohoslužieb v médiách, k čomu je treba vhodne prispôsobiť aj domáce prostredie. Prípadne sa môžete ako rodina spoločne pomodliť hodinky dňa v aplikácii časoslov .

Prísny pôst za odvrátenie pandémie - od 30. októbra až do 18. decembra 2020, teda na osem po sebe nasledujúcich piatkov, biskupi vyhlasujú pre celú Katolícku cirkev na Slovensku prísny pôst za odvrátenie pandémie. Veriaci medzi 18. a 60. rokom života, ktorí sú celkom zdraví a netrpia žiadnymi ochoreniami, nech sa počas týchto ôsmich piatkov postia takým spôsobom, ako sa latinskí veriaci postia na Veľký piatok. To znamená, nech sa zdržia mäsitých pokrmov a nech sa najedia dosýta len raz za deň – s tým, že môžu ešte dvakrát požiť menší pokrm. Tento pôst nie je záväzný, ale dobrovoľný

Časopis Slovo – kto z Vás by chcel odoberať časopis Slovo aj na budúci rok nahláste sa na farský mail do konca novembra. Časopisy čísla 20 až 21 si môžete vyzdvihnúť na fare.

Zbierka na dobročinné diela – vyzbieralo sa spolu 64 eur.

Sviatosť krstu prijali : Matúš Marek Michalčík a Janka Gonová. Novoosvieteným Božím služobníkom a ich rodinám vyprosujeme veľa požehnaní.

Sviatosť manželstva prijali: Dzhamal Issa a Zuzana Issa rod. Petrušková. Novomanželom gratulujeme a prajeme veľa lásky na ceste manželstva.

Milodary na farnosť – novomanželia Dzhamal a Zuzana Issa 100€, r. Petrušková 50€, Všetkým darcom úprimne ďakujeme.

Gréckokatolícka cirkev Trnava

Liturgický program

<i>Deň</i>	<i>čas</i>		<i>Intencia</i>	<i>kde</i>
Utorok 10.11. <i>Svätý mučeníci Karpos, Papyl a Agatonika</i>	17³⁰	Svätá liturgia	+Michal, Helena, Juraj, Štefan	Kaplnka na fare
Štvrtok 12.11. <i>Svätý hieromučeník Jozafát, polocký arcibiskup</i>	17³⁰	Svätá liturgia	+zosnulí z rodiny Chebeňovej	Kaplnka na fare
Sobota 14.11. <i>Svätý a všehválny apoštol Filip</i>	17³⁰	Veľká večereň		Kaplnka na fare
Nedeľa 24. týždňa po Päťdesiatnici 15.11. <i>Svätí mučeníci Gurias, Samónas a Habib</i> Začiatok Filipovky	08⁰⁰	Svätá liturgia	*Ol'ga Fedorová	Kaplnka na fare
	10⁰⁰	Svätá liturgia	za farnosť	Kostol sv. Heleny
Sobota 21.11. <i>Vstup našej presvätej Vládkyne Bohorodičky Márie vždy Panny do chrámu</i>	17³⁰	Svätá liturgia požehnanie detí myrovanie	+za zosnulých z rodiny Mišurdovej	Kostol sv. Heleny
Nedeľa Krista Kráľa 22.11. <i>Svätý apoštol Filemon a spoločníci</i>	07³⁰	Svätá liturgia		Piešťany
	10⁰⁰	Svätá liturgia	za farnosť	Kostol sv. Heleny

Pre vnútornú potrebu farnosti vydáva : Gréckokatolícka cirkev, farnosť Trnava,
M. Kopernika 32, 917 01 Trnava, o. František Fedorišin , farár, mobil 0911 711 304.